

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 3. Quænam peccati circumstantiæ exprimendæ sunt in Confessione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

De Sacramento Pœnit. Cap. VI. 57

Agnovit hanc veritatem S. Augustinus cùm dixit: *Nemo sibi dicat: occultè ago apud Dominum Pœnitentiam, novit Deus qui mihi ignoscat, quid in corde ago. Ergo sine causi dictum: Quæ solveritis in terra, soluta erunt in cœlo? Ergo sine causa claves Ecclesiæ Dei data sunt.*

S. August.
Homil. 49.

Denique est accusatio *Obligans ad peragendam Pœnitentiam injunctam*, quia ex Concilio Tridentino: *Satisfactio in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque, & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requiritur.*

Concil. Trident.
sess. 14.
cap. 3.

Quest. 2. Est ne necesse accusare omnia, & singula peccata mortalia?

Resp. Est necessarium: Constat enim, ait Concilium Tridentinum, *Sacerdotes judicium hoc incognitâ causa exercere non potuisse, neque æquitatem quidem illos in pœnis injungendis servare potuisse, si in genere dumtaxat, & non potius in specie, ac sigillatim sua ipsi peccata declarassent. Ex his colligitur oportere à pœnitentibus omnia peccata mortalia, quorum post diligentem sui discussionem, conscientiam habent, in Confessione recenseri, etiamsi occultissima illa sint, & tantùm adversus duo ultima Præcepta Decalogi commissa, quæ nonnumquam animam gravius lauciant, & periculosiora sunt iis, quæ in manifesto admittuntur. Verùm cùm universa mortalia peccata, etiam cogitationis, homines iræ filios & Dei inimicos reddant, necessum est omnium etiam veniam cum aperia, & verecunda Confessione à Deo quærere.*

Sess. 14. cap.

Deus tegat vulnera tua, noli tu, inquit S. Augustinus, *nam si tu tegere volueris erubescens, medicus non curabit.*

S. Augusti in
Psal. 31.

Quest. 3. Quenam peccati circumstantiæ

exprimendæ sunt in Confessione?

Resp. Ut huic quæstioni satisfaciamus, supponendum est cum Divo Thoma, quod *Peccatum natum* est aggravari per circumstantias tripliciter: uno quidem modo, in quantum circumstantia transfert in aliud genus peccati; sicut peccatum fornicationis consistit in hoc quòd homo accedat ad non suam; si autem additur hæc circumstantia, ut illa ad quam accedit, sit alterius uxor, transfertur jam in aliud genus peccati, scilicet in adulterium, quod est gravius peccatum quàm fornicatio. Aliquando verò circumstantia non aggravat peccatum, quasi trahens in aliud genus peccati, sed solùm quia multiplicat rationem peccati: sicut si prodigus det, quando non debet, & cui non debet, multipliciùs peccat eodem genere peccati, quàm si solùm det cui non debet; & ex hoc ipso peccatum sit gravius. Tertio modo circumstantia aggravat peccatum, ex eo quòd auget deformitatem proveniente ex alia circumstantia, sicut accipere alienum, constituit peccatum furti: si autem addatur hæc circumstantia, ut multùm accipiat de alieno, erit peccatum gravius.

Hoc posito, constat, requiri ad integritatem Confessionis, ut explicentur circumstantiæ speciem mutantes, & augentes numerum peccatorum, cum ut diximus, teneamur accusare singula peccata mortalia: eæ quoque circumstantiæ declarandæ sunt, quæ peccata notabiliter aggravant, quæque tribuunt illis malitiam quasi alterius speciei.

Ratio est, quia cum Confessio sit Tribunal in quo Confessor exercet justitiam Dei, ibique sedet tanquam medicus, ut peccatoris animæ morbis medeatur, necesse est ut eorum noverit malitiam, & perspectum habeat, quidquid

De Sacramento Pœnit. Cap. VI. 59

est alicujus momenti in peccato; quia, ut ait Concilium Tridentinum: *Quod ignorat Sess. 14. cap. medicina, non curat; aliàs ferre non posset nisi judicium imperfectum, neque posset apponere remedia naturæ morbi convenientia: atqui circumstantiæ peccatum notabiliter aggravantes, tanti sunt momenti, ut ipsis à Confessore ignoratis sufficiens sibi deesset lumen, ac notitia ad judicandum de morbo, illique medendum; necesse est igitur eas explicare in Confessione.*

Hac de causa Innocentius Papa III. relatus in Canone, præcipit Episcopo Liburnensi: *Consideratis circumstantiis omnibus, competentem Pœnitentiam delinquentibus imponatis, prout saluti eorum videritis expedire.*

Cap. Deus qui De Pœnit. & remiss.

Et in cap. *Omnis utriusque sexus* in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. dicitur: *Sacerdos autem sit discretus & cautus, ut more periti medici superinfundat vinum & oleum vulneribus sauciati; diligenter inquirens & peccatoris circumstantias & peccati: quibus prudenter intelligat quæle debeat illi præbere consilium, & cujusmodi remedium adhibere, diversis experimentis utendo ad sanandum ægrotum.*

Can. Omnis utriusque. De Pœnit. & remiss.

Sanctus autem Carolus Actorum part. 4. in suis Instructionibus ad Confessores ait: *Confessarium scire debere circumstantias aut speciem mutantis peccati, aut illud notabiliter aggravantes, quia illæ circumstantiæ necessario in Confessione declarari debent. Voluit ut id sciret Romani Confessarii Innocentius Papa XII. dum has sancti Caroli Instructiones typis mandari jussit an. 1700.*

Si Carolus. In Instruct. Confess.

Il Confessore deve essere instrutto, quali sono le circostanze che mutano la specie del peccato, & che grandemente

l'aggravano; peroche queste due sorti de circostanze necessariamente si devono esplicare nella Confessione.

60 TRACTATUS VI.

Videtur etiam quod Innocentius Papa XI. hanc definiert quæstionem damnando sequentem propositionem in Decreto contra 65. propositiones.

58. Propositio damnata : *Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.*

Cum enim convenient Theologi, circumstantiam consuetudinis, seu habitus, esse circumstantiam solum notabiliter aggravantem, intra eandem speciem: si tenemur eam in Confessione exprimere, manifestè sequitur, debere nos explicare circumstantias notabiliter aggravantes, quamvis speciem non mutant.

Quæ verò circumstantiæ peccatum non aggravant notabiliter, consilio potius quàm præcepto eas debemus confiteri; quia tanti non sunt momenti, ut impediunt justitiam judicii, quod de pœnitentis conscientia facere debet Confessarius, neque vim remediorum, quæ tanquam medicus adhibere debet.

Quæst. 4. Tenetur ne quis accusare in Confessione peccatum, quando dubitat an sit mortale?

Resp. Dicendum cum Divo Thoma, quoddam sentent, dist. 21. q. 2. art. 3. ad 3. quando aliquis dubitat de aliquo peccato an sit mortale, tenetur illud confiteri dubitatione manente; quia qui aliquid committit, vel admittit, in quo dubitat esse mortale peccatum, peccat mortaliter discrimini se committens: & similiter periculo se committit, qui de hoc quod dubitat esse mortale, negligit confiteri; non tamen debet asserere, illud esse mortale, sed cum dubitatione loqui, & judicium Sacerdotis expectare, cujus est discernere inter lepram & lepram.

Quæst. 5. Est-ne necessarium, aut utile, confiteri peccata venialia?